

บทที่ 2

ประวัติของมิยะสะวะ เก็นจิ

ในบทนี้จะเป็นการศึกษาประวัติชีวิตของมิยะสะวะ เก็นจิ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยต่อไป รวมทั้งศึกษาเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับสังคมโลกที่เกิดขึ้นในยุคสมัยนั้น เพื่อให้เห็นว่าสภาพสังคมในยุคสมัยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย เหตุการณ์สำคัญในสมัยนั้นมีความยุ่งเหยิงและหันมาให้ความสำคัญทางด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่องานเขียนของมิยะสะวะ เก็นจิ

1. วัยเยาว์

มิยะสะวะ เก็นจิ (Miyazawa Kenji : 宮沢賢治) เกิดเมื่อวันที่ 27 เดือนสิงหาคม ปี 1896 ที่เมืองฮะนะมะกิ (Hanamaki Machi : 花巻町) อำเภอฮิเอะนุกิ (Hienuki Gun : 稗貫郡) จังหวัดอิวะเตะ (Iwate Ken : 岩手県) เป็นบุตรชายคนโตของครอบครัวมิยะสะวะ บิดาชื่อนิยะสะวะ เซะอิจิโร (Miyazawa Seijirou : 宮沢政次郎) ซึ่งในขณะนั้นมีอายุ 22 ปี ผู้รับสืบทอดกิจการร้านขายเสื้อผ้าเก่าที่เจริญรุ่งเรืองจากปู่ชื่อนิยะสะวะ คิซุเกะ (Miyazawa Kisuke : 宮沢喜助) บิดาเป็นผู้มีความศรัทธาในศาสนาพุทธอย่างแรงกล้าและได้จัดตั้งกลุ่มพุทธศาสนาฮะนะมะกิ (Hanamaki Bukkyokai : 花巻仏教会) เป็นผู้ได้รับเกียรติว่ามีประวัติการทำงานที่น่ายกย่องของเมือง หลังจากมิยะสะวะ เก็นจิถึงแก่กรรม มิยะสะวะ เซะอิจิโรซึ่งเคยมั่นถือนิกายโจโคะชิน (Joudoshin Shuu : 浄土真宗) ได้เปลี่ยนไปนับถือนิกายนิชิเร็น (Nichiren Shuu : 日蓮宗) ที่มิยะสะวะ เก็นจิเคยนับถือและเคยชักชวนให้มานับถือในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ มารดาของมิยะสะวะ เก็นจิชื่อนิยะสะวะ อิชิ (Miyazawa Ichi : 宮沢イチ) ซึ่งในขณะที่ให้กำเนิดมิยะสะวะ เก็นจิมีอายุ 19 ปี เป็นบุตรสาวคนโตของมิยะสะวะ เก็นจิ (Miyazawa Zenji : 宮沢善治) ซึ่งเป็นนักธุรกิจคนสำคัญของเมืองฮะนะมะกิ มิยะสะวะ อิชิเป็นผู้มีบุคลิกที่ร่าเริงสดใสมีอารมณ์ขันและมักเอาใจบิดามารดาอยู่เสมอ

มิยะสะวะ เก็นจิมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน มีน้องสาว 3 คน และน้องชาย 1 คน ตามลำดับดังนี้ น้องสาวคนโต โทะชิ (Toshi : トシ) เกิดเมื่อวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน ปี 1898 ในขณะที่มิยะสะวะ เก็นจิอายุ 2 ขวบ เป็นน้องสาวที่มีความสนิทสนมกับมิยะสะวะ เก็นจิมากที่สุด น้องสาวคนรองมิเงะ (Shige : シゲ) เกิดเมื่อวันที่ 18 เดือนมิถุนายน ปี 1901 ในขณะที่เก็นจิอายุ 5 ขวบ น้องชาย เซะอิโระกุ (Seiroku : 清六) เกิดเมื่อวันที่ 1 เดือนเมษายน ปี 1904 ในขณะที่เก็นจิอายุ 8 ขวบ น้องชายคนนี้เป็นผู้เก็บรวบรวมต้นฉบับ ข้อมูล และสิ่งของต่างๆ เป็นจำนวนมากของมิยะสะวะ เก็นจิที่หลงเหลืออยู่หลังเกิดสงครามโลกไว้ และยังเป็นผู้จัดการรวบรวมและเรียบเรียงเรื่องราว

ตลอดชีวิตของมิยะสวะ เค้นจิด้วย มิยะสวะ เซอิโรกุถึงแก่กรรมเมื่อปี 2001 น้องสาวคนสุดท้อง คูนิจิ (Kuni : クニ) เกิดเมื่อวันที่ 4 เดือนมีนาคม ปี 1907 ในขณะที่เค้นจิอายุ 11 ปี

ในปีที่มิยะสวะ เค้นจิเกิดได้เกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์ที่ซุนะมิครั้งใหญ่ที่ซังริกุ (Sanriku Ootsunami : 三陸大津波) และเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในบริเวณโออุ (Ouu Oojishin : 奥羽大地震) ซึ่งประกอบด้วย 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฟุกุชิมะ (Fukushima Ken : 福島県) จังหวัดมิยะงิ (Miyagi Ken : 宮城県) จังหวัดอิวะเตะ (Iwate Ken : 岩手県) จังหวัดอะโอะโมะริ (Aomori Ken : 青森県) จังหวัดอะกิตะ (Akita Ken : 秋田県) และจังหวัดยะมะงะตะ (Yamagata Ken : 山形県)

ในปี 1897 ในขณะที่มิยะสวะ เค้นจิอายุ 1 - 2 ขวบ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติในจังหวัดอิวะเตะ และเมื่อมิยะสวะ เค้นจิอายุ 3 ขวบ ป้ายะงิ (Yagi : ヤギ) ได้นำบทสวดโชมิงเงะ (Shoushinge : 正信偈) และฮักโกะทซุ โนะ โอะฟูมิ (Hakkotsu no Ofumi : 白骨の御文章)¹ มาท่องจำที่บ้านของตระกูลมิยะสวะซึ่งมีความศรัทธาในพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า ในปีนั้นได้เกิดโรคท้องร่วงระบาดในจังหวัดอิวะเตะ และในปี 1901 เมื่อมิยะสวะ เค้นจิอายุ 5 ขวบ มีการทำเกษตรกรรมได้ผลอุดมสมบูรณ์ในจังหวัดอิวะเตะ

ในปี 1902 ในขณะที่มิยะสวะ เค้นจิอายุ 6 ปี เขาได้ล้มป่วยเป็นโรคท้องร่วง บิดาซึ่งคอยดูแลพยาบาลก็พลอยติดโรคไปด้วย เหตุการณ์สำคัญในช่วงนั้นคือผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นอย่างมากในเขตโทะโฮะกุ² ทำให้ในปีนั้นผลิตผลทางการเกษตรได้เพียง 3 ส่วนใน 10 เท่านั้น และเป็นปีที่ทางรถไฟสายไซบีเรียสร้างเสร็จ

เดือนเมษายน ปี 1903 เค้นจิได้เข้าเรียนโรงเรียนประถมประจำเมืองชื่อโรงเรียนฮะนะมะกิคะวะงุจิจินโจโคโตโชกักโค (Hanamakikawagujinjinjoukoutougakkou : 花巻川口尋常高等学校) ในปีนั้นเกิดภาวะขาดแคลนอาหารในเขตโทะโฮะกุเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำเป็นอย่างมากเมื่อปีที่แล้ว และปีต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์เกิดสงครามญี่ปุ่น - รัสเซีย

ปี 1905 ขณะที่มิยะสวะ เค้นจิเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูประจำชั้นชื่อยะงิเอะอิโซ (Yagi Eisou : 八木英三) ได้อ่านนิทานและนิยายปรัมปราเรื่อง “เด็กไร้บ้าน” (Ienakiko : 「家なき子」) และเรื่อง “ในทะเลคงจะมีเกลือ” (Umi ni shio no aru wake : 「海に塩のあるわけ」) ซึ่งเขียนโดยริสโตเฟอร์ มาร์โลว์ (Christopher Marlowe, 1564 - 1593) นักเขียนละคร กวี และนักแปลชาวอังกฤษ และแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยโกะระอิ คินโซ (Gorai Kinzou : 五来欣造) ให้มิยะสวะ เค้นจิฟัง ดังนั้นมิยะสวะ เค้นจิจึงได้รู้จักกับผลงานของกวีที่

¹ บทสวดโชมิงเงะ (Shoushinge : 正信偈) และฮักโกะทซุ โนะ โอะฟูมิ (Hakkotsu no Ofumi : 白骨の御文章) เป็นบทสวดศักดิ์สิทธิ์ที่คล้ายกับเพลงกล่อมเด็ก ในศาสนาพุทธนิกายโจโคะชินชู (Joudoshinshuu : 浄土真宗)

² ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ในที่นี้คือ การมีอุณหภูมิต่ำเกินไปในฤดูร้อนทำให้พืชผลได้รับความเสียหายจากอากาศที่เย็นจนเกินไป

มีชื่อเสียงตั้งแต่อายุน้อย ในปีนั้นสงครามญี่ปุ่น – รัสเซียได้ยุติลง และผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำในเขตโทโฮกุ

ในปี 1906 เมื่อมียะสะวะ เก็นจิมีอายุ 9 ขวบ ในเดือนเมษายนเขาเริ่มเก็บรวบรวมและสะสมหินแร่ พืชพันธุ์ และแมลงชนิดต่างๆ พร้อมทำหนังสือตัวอย่างเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ไว้ด้วยความกระตือรือร้น ในเดือนสิงหาคม มียะสะวะ เซะอิจิโร่ผู้เป็นบิดาได้พามิยะสะวะ เก็นจิไปฟังการบรรยายในชั้นเรียนภาคฤดูร้อนของกลุ่มพุทธศาสนาอะนะมะกิ (Hanamaki Bukkyokai : 花巻仏教会) โดยมีพระอะเกะงะระซุสะยะ (Akegarasuhaya : 暁鳥敏) เป็นผู้แสดงธรรมให้ฟัง ในปีนั้นมีการสร้างเขตเทศบาลในเขตโทโฮกุและการก่อตั้งสมาคมภาษาเอสเปรันโต (Esperanto : エスペラント)³ ของญี่ปุ่น ในปีต่อมามียะสะวะ เก็นจิเป็นนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 และเนื่องจากชอบหินแรมากจึงถูกเรียกว่า “คุณเก็นเด็กหิน” (Ishikkokensan : 石っこ賢さん) ในปีนั้นในจังหวัดอิวะเตะการทำเกษตรกรรมได้ผลอุดมสมบูรณ์

2. ช่วงวัยรุ่น

เดือนมีนาคม ปี 1909 มียะสะวะ เก็นจิจบการศึกษาชั้นประถมจากอะนะมะกิอะวะงุจิจินโจ โคโคไซกักโค (Hanamakikawagujijinjokoutougakkou : 花巻川口尋常高等学校) โดยเรียนทั้งหมด 6 ปีการศึกษา ได้รับรางวัลการเรียนยอดเยี่ยมและรางวัลความขยันหมั่นเพียรอย่างสม่ำเสมอ และในเดือนต่อมาได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนประจำจังหวัดชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโมะริโอะกะ (Moriokachuugakko : 盛岡中学校) โดยอาศัยอยู่ในหอพักของโรงเรียน ในช่วงนี้เขาได้เก็บรวบรวมและสะสมหินแร่และพืชพันธุ์ไว้เป็นจำนวนมาก ในปีนั้นญี่ปุ่นส่งออกไหมดิบเป็นอันดับหนึ่งของโลก

เดือนมิถุนายน ปี 1910 มียะสะวะ เก็นจิซึ่งอายุ 14 ปีได้เดินทางไปปีนเขาเป็นครั้งแรกในชีวิตที่ภูเขาอิวะเตะ (Iwate San : 岩手山) ซึ่งมีความสูง 2,038 เมตร ในอำเภอโมะริโอะกะ (Morioka Shi : 盛岡市) จังหวัดอิวะเตะ (Iwate Ken : 岩手県) และหลังจากนั้นก็ยังไปปีนอีกบ่อยครั้ง ในปีนั้นการทำเกษตรกรรมในจังหวัดอิวะเตะได้ผลผลิตที่ตกต่ำเนื่องจากฝนตกหนักในฤดูใบไม้ร่วง มีการตีพิมพ์บทกลอนเรื่อง “ทรายหนึ่งกำมือ” (Hitonigiri no suna : 「一握の砂」) ผลงานของกวีชื่ออิชิกะวะ ทะกุโบะกุ (Ishikawa Takuboku : 石川啄木, 1886 - 1912) ซึ่งผลงานเรื่องนี้มีอิทธิพลต่องานเขียนกลอนสั้นของมียะสะวะ เก็นจิเป็นอย่างมาก ในปี

³ ภาษาเอสเปรันโต (Esperanto) เป็นภาษาประดิษฐ์ คิดค้นโดย ลูดีวิก ลานซาเลส ซาเมนฮอฟ (Ludwig Lazarus Zamenhof, 1859 - 1917) หรือนามปากกาว่า แอล.แอล. ซาเมนฮอฟ (L.L.Zamenhof) จักษุแพทย์และนักภาษาศาสตร์ชาวรัสเซีย (ในช่วงที่รัสเซียปกครองโปแลนด์ โดยมีพ่อแม่เป็นชาวอิว) เมื่อปี 1887 โดยต้องการให้ภาษาเอสเปรันโตเป็นภาษาที่เรียนง่าย และเป็นภาษาที่สองสำหรับนานาชาติ ชื่อเอสเปรันโตมาจากนามแฝงของเขาคือ ดร. เอสเปรันโต ในช่วงที่เขียนหนังสือเรื่องภาษานานาชาติ

ต่อมามิยะสวะวะ เก็นจิจึงเริ่มแต่งกลอนสั้นเป็นครั้งแรก และมีใจรักในการอ่านวิชาปรัชญา ในเดือนสิงหาคมปีเดียวกันมิยะสวะวะ เก็นจิได้ไปเข้าร่วม “การประชุมพุทธศาสนาภาคฤดูร้อน” (Bukkyounatsukikoushuukai : 仏教夏期講習会) ของวัดกันเกียวจิ (Gankyōji : 願教寺) ที่ภูเขาคิตะยะมะ (Kitayama : 北山) อำเภอโมะริโอะกะ (Morioka Shi : 盛岡市) จังหวัดอิวะเตะ (Iwate Ken : 岩手県) เก็นจิได้ฟังธรรมจากพระฉิมะจิ คะอิโต (Shimaji Daitou : 島地大等, 1875-1927) เป็นครั้งแรก เหตุการณ์สำคัญในปีนั้นคือโรอัลด์ อะมุนด์เซน (Roald Amundsen) พิชิตขั้วโลกใต้ได้สำเร็จ และมีการเปิดโรงเรียนสตรีชะนะมะกิโคโต (Hanamakikoutou jogakkou : 花巻高等女学校)

เดือนพฤษภาคม ปี 1912 มิยะสวะวะ เก็นจิซึ่งมีอายุ 16 ปีได้เดินทางไปทัศนศึกษาทางแถบเซ็นดะอิ (Sendai : 仙台) ที่มะทซุชิมะ (Matsushima : 松島) การทัศนศึกษารั้งนั้นทำให้เก็นจิได้เห็นทะเลเป็นครั้งแรกในชีวิต

ในตอนนั้นมิยะสวะวะ เก็นจิซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 4 เกิดความประทับใจกับผลงานของพระชินรันเรื่องทันนิโธ (Tannishou : 歎異抄) ซึ่งเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อให้เข้าใจคำสอนของพระชินรันอย่างถูกต้อง ในปีนั้นมีการติดตั้งไฟฟ้าที่เมืองชะนะมะกิ และมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นอีกคือเรือไททานิกจม และกวีชื่อดังอิชิกะวะ ทะกุโบะกุ (Ishikawa Takuboku : 石川啄木) ถึงแก่กรรม

ในช่วงภาคเรียนที่ 3 ปี 1913 ขณะที่มิยะสวะวะ เก็นจิกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พวกนักเรียนได้ถูกขังมาต่อต้านผู้ดูแลหอพัก (Jakanhaiseki : 舎監排斥) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 4 - 5 ทุกคนออกจากหอพัก มิยะสวะวะ เก็นจิจำเป็นต้องออกจากหอพักด้วย มิยะสวะวะ เก็นจิได้ย้ายไปอาศัยอยู่ที่วัดโทกุเง็นจิ (Tokugenji : 徳玄寺) ซึ่งเป็นวัดของศาสนาพุทธนิกายโจโคะฉินชู (Joudoshinshuou : 浄土真宗) ในเมืองคิตะยะมะ (Kitayama : 北山) อำเภอโมะริโอะกะ (Morioka Shi : 盛岡市) และในเดือนพฤษภาคมเก็นจิได้เดินทางไปทัศนศึกษาที่ฮอกไกโด ในฤดูใบไม้ร่วงของปีนั้นเขาใช้เวลาไปกับการอ่านวรรณกรรมรัสเซียเป็นพิเศษ เช่น เรื่อง “เมืองลับแล” (Shojochi : 「処女地」) ของนักเขียนวรรณกรรมชาวรัสเซีย อิวาน เอส เตอเกเนฟ (Ivan S. Turgenenev, 1818 - 1883) ในปีนั้นมีการเปิดใช้โทรศัพท์ในเมืองชะนะมะกิ และผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นอย่างมากในจังหวัดอิวะเตะ

เดือนมีนาคม ปี 1914 มิยะสวะวะ เก็นจิสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโมะริโอะกะ (Moriokachugakko : 盛岡中学校)

เดือนเมษายน มิยะสวะวะ เก็นจิเข้ารับการรักษาผ่าตัดจมูกเนื่องจากเป็นโรคโพรงจมูกอักเสบที่โรงพยาบาลอิวะเตะ เมืองโมะริโอะกะ แพทย์สงสัยว่าจะเป็นโรคไทฟอยด์จึงให้อยู่โรงพยาบาลต่ออีกนาน ในขณะที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลนั่นเอง มิยะสวะวะ เก็นจิตกหลุมรักครั้งแรกกับ

นางพยาบาลทะกะสะมิ มิเนะ (Takahashi Mine : 高橋ミネ) ซึ่งคอยดูแลรักษาพยาบาล แต่ก็ต้องพบกับความผิดหวังเนื่องจากนางพยาบาลไม่มีใจให้กับเขา

ในเดือนพฤษภาคมมิยะสะวะ เค็นจิออกจากโรงพยาบาลมาช่วยงานกิจการที่บ้าน หลายเดือนต่อมาเขาได้รับอนุญาตจากบิดาให้เรียนต่อที่โรงเรียนวนเกษตรโมะริโอะกะ (Moriokakoutounouringakkou : 盛岡高等農林学校) ในช่วงนั้นมิยะสะวะ เค็นจิประทับใจงานเขียนของพระฉิมะจิ คะอิโต (Shimaji Daitou : 島地大等, 1875 – 1927) พระในศาสนาพุทธผู้ซึ่งเกิดที่จังหวัดนิงะตะ (Niigata Ken : 新潟県) และได้เป็นเจ้าของวัดลำดับที่ 26 ของวัดกันเกียวจิ (Gankyouji : 願教寺) และในปี 1910 ได้เป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยโตเกียว สอนวิชาปรัชญาอินเดีย เป็นนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่เป็นตัวแทนของญี่ปุ่นสมัยใหม่

หลังจากที่มิยะสะวะ เค็นจิได้อ่านหนังสือ “บทสวดพระสังฆกรรมปุณทริกสูตรภาษาจีน – ญี่ปุ่น” (Kanwataishouhourenkakyou : 『漢和対照妙法蓮華経』) ของพระรูปนี้ซึ่งเป็นหนังสือของนิกายสุขาวัดทำให้เค็นจิกลายเป็นผู้ศรัทธานับถือพระสังฆกรรมปุณทริกสูตรอย่างจริงจัง ในขณะที่ปีนี้เป็นปีเริ่มต้นของสงครามโลกครั้งที่ 1

3. ช่วงเป็นนักเรียนโรงเรียนวนเกษตรโมะริโอะกะ (Moriokakoutounouringakkou : 盛岡高等農林学校)

ในเดือนมกราคม ปี 1915 มิยะสะวะ เค็นจิไปพักอาศัยอยู่ที่วัดเกียวโจะอูจิ (Kyoujouji : 教浄寺) ในเมืองคิตะยะมะ (Kitayama : 北山) อำเภอโมะริโอะกะ (Morioka Shi : 盛岡市) เดือนเมษายน เข้าโรงเรียนวนเกษตรโมะริโอะกะ (Moriokakoutounouringakkou : 盛岡高等農林学校) ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิวะเตะ ต่อมามิยะสะวะ เค็นจิย้ายไปอยู่หอพักและได้รู้จักกับอาจารย์ประจำชั้นชื่อเซกิ โทะ โยะตะโร (Seki Toyotarou : 関豊太郎, 1868 – 1955) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องธรณีวิทยา และเข้ามาทำงานที่โรงเรียนวนเกษตรโมะริโอะกะ (Moriokakoutounouringakkou : 盛岡高等農林学校) เมื่อปี 1905 มิยะสะวะ เค็นจิได้รับการชี้แนะจากท่านผู้นี้ไปตลอดชั่วอายุขัยของเขา ในช่วงนั้นมิยะสะวะ เค็นจิสนใจอ่านเรื่อง “วิชาหลักเคมี” (Kagakuhonron : 「化学本論」) และรวมบทกวีของมหากวีชาวอินเดียรพินทรนาถ ฐากูร (Rabindranath Tagore, 1861 - 1941) ส่วน โทะฉิมิผู้เป็นน้องสาวเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสตรีญี่ปุ่น เดือนสิงหาคม มิยะสะวะ เค็นจิใช้เวลาไปกับการฟังพระธรรมทันนิโธ (Tannishou : 歎異抄)⁴

⁴ พระธรรมทันนิโธ (Tannishou : 歎異抄) คือหนังสือที่พระฉินรัน (Shinran : 親鸞, 1173-1262) ซึ่งเป็นพระในสมัยคะมะกุระคอนคันและเป็นผู้ก่อตั้งศาสนาพุทธนิกายโจโคะฉินชู (Joudoshinshuu : 浄土真宗) เขียนขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจในหลักธรรมคำสอนที่ถูกต้องของนิกายนี้ได้อย่างชัดเจนขึ้น

ของพระฉิมะจิ คะอิโต (Shimaji Daitou : 島地大等, 1875 – 1927) ที่วัดกันเกียวจิ (Gankyouji : 願教寺) เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

เดือนมีนาคม ปี 1915 มิยะสะวะ เค็นจิได้รับเลือกให้เป็นนักเรียนดีเด่นจึงได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน และได้เดินทางไปทัศนศึกษาแถบคันซะอิ (Kansai : 関西) ต่อมาในเดือนพฤษภาคม เขาได้เขียนผลงานวรรณกรรมเรื่อง “แม่น้ำทันโคะ” (Tandogawa : 「丹藤川」) ซึ่งเป็นงานเขียนร้อยแก้วชิ้นแรกของเขาภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “กะโซะเซอิโคะ” (Kachouseido : 「家長制度」) ในเดือนกรกฎาคม มิยะสะวะ เค็นจิออกไปวิจัยธรณีวิทยารอบๆเมืองโมะริโอะกะตามทีอาจารย์เซเกกิ โทะโยะคะโร (Seki Toyotarou : 関豊太郎, 1868 – 1955) ชี้แนะ และเดือนต่อมามิยะสะวะ เค็นจิเดินทางไปโตเกียวเพื่อเข้าชั้นเรียนวิชาภาษาเยอรมันภาคฤดูร้อน ในปีนั้นไอน์สไตน์ได้ประกาศทฤษฎีความสัมพันธ์ทางฟิสิกส์ (Theory of Relativity)

เมื่อได้เลื่อนชั้นเป็นนักเรียนโรงเรียนนวนเกษตรโมะริโอะกะชั้นปีที่ 3 ในเดือนมีนาคม ปี 1917 มิยะสะวะ เค็นจิได้รับเลือกเป็นนักเรียนดีเด่นและหัวหน้าชั้น ในเดือนต่อมา มิยะสะวะ เค็นจิเข้าพักอาศัยชั่วคราวที่บ้านในเมืองโมะริโอะกะกับเซอิโระกุ น้องชายที่เพิ่งเข้าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโมะริโอะกะ

เดือนกรกฎาคม มิยะสะวะ เค็นจิกับเพื่อนๆ ได้แก่ โกะซุเงะ เค็นกิมิ (Kosuge Kenkishi : 小菅健吉) ควะโมะโตะ โยะมิยุกิ (Kawamoto Yoshiyuki : 河本義行) และ โยะซะกะ คะนะอิ (Hosaka Kanai : 保坂嘉内) ร่วมกันจัดทำนิตยสารอะซะริอะ (Azaria : 『アザリア』) มิยะสะวะ เค็นจิออกผลงานเรื่อง “อะกิตะ คะอิโด” (Akitakidou : 「秋田街道」) ในเดือนต่อมาได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับธรณีวิทยาในพื้นที่เอะซะชิมิซึน (Esashigun : 江刺郡) ช่วงนี้เขาได้ไปเดินสำรวจที่บริเวณทะเละยะมะงะสะระ (Taneyamagahara : 種山ヶ原) และไปดูรำดาบสะระตะอิเก็นบะอิ (Harataikenbai : 原体劍舞) มิยะสะวะ เค็นจิเขียนถึงการรำดาบนี้ในบทกวีซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือรวมบทกวี “ฮะรุ โตะ ชุระ” (Haru to shura : 『春と修羅』) ในเดือนกันยายน มิยะสะวะ ทิชุเกะบุของเค็นจิถึงแก่กรรมด้วยวัย 77 ปี ในเดือนตุลาคมได้ออกผลงานเรื่อง “นูมะโมะริ” (Numamori : 「沼森」) และเรื่อง “ยะนะงิซะวะ” (Yanagisawa : 柳沢) ในปีนี้มีการปฏิวัติรัสเซีย

เดือนมีนาคม ปี 1918 มิยะสะวะ เค็นจิสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนโมะริโอะกะ เดือนต่อมาได้เป็นนักวิจัยเกี่ยวกับการเกษตรขั้นสูงที่โรงเรียนนวนเกษตรโมะริโอะกะ ในเดือนเมษายนนี้ มิยะสะวะ เค็นจิได้ตรวจสภาพร่างกายเพื่อเข้ารับการเกณฑ์ทหาร แต่เนื่องจากผลการตรวจร่างกายอยู่ในประเภทไม่ดีขั้นที่ 2 (Dainiotsurui : 第二乙類) ทำให้ได้รับการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร มิยะสะวะ เค็นจิจึงหันมาสนใจกับการตรวจสอบคุณภาพดินในเขตฮิเอะนุกิ (Hienuki : 稗貫) และเริ่มรับประทานอาหารมังสวิรัต ในเดือนพฤศจิกายนปีเดียวกันนั้น โทะมิซังขณะนั้นเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยสตรีญี่ปุ่นลัมป้วย มิยะสะวะ เค็นจิจึงต้องเดินทางเข้าโตเกียวเพื่อไปพยาบาลดูแลและ

เขาได้เริ่มเขียนวรรณกรรมในช่วงนี้ด้วย โดยก่อนหน้านั้นในเดือนสิงหาคมมิยะซะวะ เค็นจิได้อ่านเรื่อง “แมลงมุมกับหอยทากกับตะนุกิ” (Kumo to namekuji to tanuki : 「蜘蛛となめぐじと狸」) และเรื่อง “ฟูตะโงะ โนะ โอะโฮชิ” (Futago no hoshi : 「双子の星」) ที่ตัวเองแต่งขึ้นให้ครอบครัวฟัง ในปีนั้นผลการทำเกษตรกรรมในจังหวัดอิวะเตะได้ผลสมบูรณ์ดีและสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้สิ้นสุดลง

เดือนมกราคมปี 1919 มิยะซะวะ เค็นจิล้มเลิกแผนการที่จะทำอุตสาหกรรมอัญมณีเทียมเมื่อโทะมิหายป่วยจึงเดินทางกลับบ้านพร้อมกับโทะมิและช่วยทำกิจการที่บ้าน เขาใช้ชีวิตอย่างไรจุดมุ่งหมาย และหมกมุ่นกับการสะสมภาพเขียนอุกิโยะเอะ (Ukiyoe : 浮世絵)⁵ ในเดือนกรกฎาคม น้องสาวคือโทะมิและชิเงะช่วยกันเขียนบทกวีสั้นของเขาขึ้นใหม่ด้วยลายมือที่สวยงามขึ้นกว่าลายมือของเขาตอนที่ร่างขึ้น และรวบรวมได้ 1 เล่ม มีบทกวีทั้งหมด 762 บท ในช่วงนี้มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น คือ มีการทำสนธิสัญญาแวร์ซายส์ (The Treaty of Versailles)⁶

เดือนพฤษภาคม ปี 1920 มิยะซะวะ เค็นจิสำเร็จการศึกษาเป็นนักวิจัยการเกษตรจากโรงเรียนวนเกษตรโมะริโอะกะ เขาได้รับข้อเสนอจากอาจารย์เซกิ โทะโยะตะโร (Seki Toyotarou : 関豊太郎, 1868 – 1955) ให้เป็นผู้ช่วยอาจารย์ แต่เขาปฏิเสธ เดือนกันยายนปีเดียวกันโทะมิได้เป็นอาจารย์โรงเรียนสตรีฮะนะมะกิ (Hanamakikoutoujogakkou : 花巻高等女学校) เดือนตุลาคมมิยะซะวะ เค็นจิเข้าร่วมกับกลุ่มศาสนาพุทธนิกายนิชิเร็นและกลุ่มโคะกุชุกะอิ (Kokuchukai : 国柱会)⁷ ในปีนั้นรัฐบาลญี่ปุ่นทำการสำรวจประชากรครั้งที่ 1 พบว่าญี่ปุ่นมีพลเมืองมากกว่า 55,960,000 คน

ในปี 1921 มิยะซะวะ เค็นจิชักชวนบิดาให้เปลี่ยนศาสนามานับถือนิกายนิชิเร็น แต่บิดาไม่ยอมเปลี่ยน มิยะซะวะ เค็นจิจึงหนีออกจากบ้านไปโตเกียว และไปเข้าร่วมกลุ่มโคะกุชุกะอิ (Kokuchukai : 国柱会) ในช่วงนั้นเขาได้ฟังธรรมจากทะกะชิโอะ ชิโย (Takachio Chiyou :

⁵ ภาพพิมพ์จากไม้แกะสลักของญี่ปุ่น ในระหว่างศตวรรษที่ 17-20 มักเป็นภาพของทิวทัศน์ ภูมิประเทศ นิทาน นิยายจากประวัติศาสตร์ เป็นต้น

⁶ สนธิสัญญาแวร์ซายส์เป็นสนธิสัญญาสันติภาพที่ฝ่ายมหาอำนาจกลางซึ่งแพ้สงครามให้แก่ฝ่ายพันธมิตรลงนามเซ็นสัญญาหลังยุติสงครามโลกครั้งที่ 1 ที่กรุงแวร์ซายส์ ประเทศฝรั่งเศส โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ฝ่ายมหาอำนาจกลางต้องเสียดำปฏิกรรมสงครามเป็นจำนวนเงิน 5,000 ล้านดอลลาร์
2. ห้ามเยอรมันมีทหารประจำการเกิน 100,000 คน
3. ฝ่ายมหาอำนาจกลางต้องถอนทหารออกจากชายแดนทั่วประเทศ
4. เยอรมันต้องส่งมอบอำนาจให้ฝรั่งเศสโดยไม่คิดเงิน เป็นเวลา 10 ปี

⁷ กลุ่มโคะกุชุกะอิก่อตั้งเมื่อปี 1884 โดยพระอินนิกายนิชิเร็นชื่อทะนะกะ ชิงะกุ (Tanaka Chigaku : 田中智学) เป็นกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของผู้ที่นับถือนิกายนิชิเร็นในญี่ปุ่น มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่อุเอะ โนะ โน โตเกียว โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น มีการเรียนการสอนศาสนาพุทธนิกายนิชิเร็น มีการร่วมประชุมอภิปรายกัน เป็นต้น

高知尾智耀, 1883 - 1976)⁸ ว่า “ผู้ที่ถือปากกานั้นได้แสดงให้เห็นถึงชีวิตที่ทุ่มเทให้กับศาสนาตรงปลายปากกา” (Pen wo toru mono wa pen no saki ni shinkou no ikita hataraki ga arawareru : 「ペンをとるものはペンの先に信仰の生きた働きがあらわれる」) ประโยคนี้ กระตุ้นให้มียะสวะ เกิดจินตนาการและการกระทำต่างๆ ตามมามากมาย

ในเดือนเมษายนบิดาได้เดินทางมาโตเกียวและเดินทางไปท่องเที่ยวเมืองอิเซะ (Ise : 伊勢) เมืองฮิเอะฮิ (Hiei : 比叡) และเมืองนะระ (Nara : 奈良) กับมียะสวะ เกิดจินตนาการท่องเที่ยวอยู่นั้นก็ได้รับทราบข่าวการป่วยของโทะมิทำให้มียะสวะ เกิดจิริบเก็บต้นฉบับเรื่องต่างๆ ที่เขียนไว้ใส่กระเป๋าเดินทางที่ทำด้วยหนังใบใหญ่ของเขา และกลับบ้านเกิดในเดือนสิงหาคม และในเดือนธันวาคมเขาได้เป็นอาจารย์ที่โรงเรียนเกษตรกรรมฮิเอะนุกิ (Hienukinougakkou : 稗貫農学校) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็นโรงเรียนเกษตรกรรมฮะนะมะกิ (Hanamakinougakkou : 花巻農学校) ในปีนี้มียะสวะ เกิดจิมิอายุ 25 ปี และได้เขียนบทกวีสั้นและวรรณกรรมไว้หลายเรื่อง กล่าวคือ เดือนมิถุนายนเขียนบทกวีสั้นเรื่อง “รถไฟฟ้า” (Densha : 「電車」) และ “ร้านตัดผม” (Tokoya : 「床屋」) เดือนสิงหาคมเขียนเรื่อง “ค่ำคืนแห่งป่าคะมิวะ” (Kashiwabashi no yoru : 「かしはぼやしの夜」) “กำเนิดระบำกวาง” (Shikaodori no hajimari : 「鹿踊りのはじまり」) และ “ลูกไอ้กับแมวป่า” (Donguri to yamaneko : 「どんぐりと山猫」) และเขียนเรื่อง “ทางช้างเผือก” (Ama no kawa : 「天の川」) ลงในนิตยสารชื่อ “อะอิโกะกุฟุจิน” (Aikokufujin : 『愛国婦人』) เดือนพฤศจิกายนเขียนเรื่อง “ภัตตาคารบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い料理店」) และเรื่อง “ป่าโอะอิ ป่าสะรุ และป่านุซุโตะ” (Oi no mori to Zaru mori, Nusuto mori : 「狼森と笹森、盗森」) เดือนธันวาคม ออกผลงานส่วนที่หนึ่งของเรื่อง “ข้ามหิมะ” (Yukiwatari : 「雪渡り」) ลงในนิตยสารชื่อ “อะอิโกะกุฟุจิน” (Aikokufujin : 『愛国婦人』) อีกเช่นกัน เขาได้รับค่าต้นฉบับเพียงแค่ 5 เยนตลอดชีวิตการทำงานเขียนให้กับนิตยสารฉบับนี้ และเขียนเรื่อง “กระซุโนะโอะกุโตะมิชิเซะอิ” (Karasu no hokutoshichisei : 「鳥の北斗七星」) ภายในเดือนเดียวกัน ในปีนั้นนักการเมืองคนสำคัญที่เกิดในโมะริโอะกะและเคยเป็นนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นชื่อฮะระ ทะกะมิ (Hara Takashi : 原敬, 1856 - 1921) ถูกลอบสังหาร

4. ช่วงเป็นอาจารย์ในโรงเรียนเกษตรกรรมฮะนะมะกิ

มียะสวะ เกิดจิมิเริ่มศึกษาภาษาเยอรมันและภาษาเอสเปรันโตด้วยตนเอง และช่วงนั้นเอง มียะสวะ เกิดจิมิได้กลายเป็นเพื่อนสนิทกับฟูจิวะระ ทะโคจิ (Fujiwara Kadouji : 藤原嘉藤治,

⁸ ทะกะชิโอะ ชิโอะ (Takachio Chiyou : 高知尾智耀) เป็นผู้อำนวยการของกลุ่มโคะกุซุกะอิ

1896 - 1977)⁹ เป็นความสัมพันธ์ที่ทั้งมิยะสวะวะ เค็นจิเองและคนอื่นๆ รอบข้างยอมรับว่าบุคคลผู้นี้ อยู่ในฐานะเพื่อนสนิทที่สุดของมิยะสวะวะ เค็นจิ พวกเขาเริ่มคบหากันตั้งแต่สมัยที่ฟูจิวะระ คะโคจิ เป็นอาจารย์สอนดนตรีอยู่ที่โรงเรียนสตรีสะพานมะกิ และมิยะสวะวะ เค็นจิเป็นอาจารย์ที่โรงเรียนเกษตรกรรมสะพานมะกิ ในเดือนกันยายนที่โรงเรียนเกษตรกรรมสะพานมะกิซึ่งมิยะสวะวะ เค็นจิเป็นอาจารย์อยู่มีการแสดงละครเวทีเรื่อง “ค่ายขาดอาหาร” (Kigajinei : 「飢餓陣営」)

ในปี 1922 มิยะสวะวะ เค็นจิในวัย 26 ปี ได้ผลิตผลงานออกมาหลายเรื่อง เดือนมกราคมเขาเขียนส่วนที่สองของเรื่อง “ข้ามหิมะ” (Yukiwatari : 「雪渡り」) ต่อจากส่วนที่หนึ่งที่เขาเขียนไว้เมื่อเดือนธันวาคมปีที่แล้ว เรื่อง “อัตราส่วนการหักเห” (Kussetsuritsu : 「屈折率」) และเรื่อง “หิมะแห่งภูเขาคุระกะกะ” (Kurakakeyama no yuki : 「くらかけ山の雪」) ลงในนิตยสารชื่อ “อะอิโกะกุฟุจิน” (Aikokufujin : 『愛国婦人』) และเขียนเรื่อง “ซุยเซ็นท์ซุกิโนะยอกกะ” (Suisenduki no yokka : 「水仙月の四日」) เรื่อง “ต้นกะหล่ำดอก” (Hanayasai : 「花椰菜」) และเรื่อง “อะเกะกะตะ” (Akegata : 「あけがた」) เดือนกุมภาพันธ์ มิยะสวะวะ เค็นจิแต่งเพลงให้โรงเรียน ชื่อ “เพลงปลุกใจ” (Seishinka : 「精神歌」) “เพลงมาร์ชรุ่งอรุณ” (Reimeikoushin : 「黎明行進」) “ทำนองเพลงมาร์ชก้อนหิน” (Kakurekikoushinkyoku : 「角礫行進曲」) และ “เพลงเชียร์” (Ouenka : 「応援歌」) เดือนเมษายน เขียนเรื่อง “เดือนเมษายนของคนภูเขา” (Yamaotoko no shigatsu : 「山男の四月」) เดือนมิถุนายน เขียนอุปรากรตลกสุขนาฏกรรมเรื่อง “กายกรรมการผลิต” (Seisantai sou : 「生産体操」) ภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “ค่ายขาดอาหาร” (Kigajinei : 「飢餓陣営」) เดือนกรกฎาคมแต่งเนื้อเพลงและทำนองเพลง “คนตรีลูกทุ่ง” (Bokka : 「牧歌」) และ “ชายฝั่งอังกฤษ” (Igirisukaigan : 「イギリス海岸」)

โทะฉิน้องสาวของมิยะสวะวะ เค็นจิถึงแก่กรรมวันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน ด้วยวัยเพียง 24 ปี มิยะสวะวะ เค็นจิจึงแต่งบทกวีแสดงความอาลัยต่อการจากไปของมิยะสวะวะ โทะฉิ 3 บท ได้แก่ “ยามเช้าของการจากกันตลอดกาล” (Eiketsu no asa : 「永訣の朝」) “หนามของต้นสน” (Matsu no hari : 「松の針」) และ “การร้องไห้ที่ไร้เสียง” (Museidoukoku : 「無声慟哭」) ในปีนั้นมีการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ในญี่ปุ่น (Japanese Communist Party : 日本共産党) ขึ้น

เดือนเมษายน ปี 1923 โรงเรียนเกษตรกรรมสะพานมะกิเปลี่ยนเป็นโรงเรียนเกษตรกรรมสะพานมะกิประจำจังหวัดอิวะเตะ (Iwatekenritsuhanamakinougakkou : 岩手県立花巻農学校) เพื่อเป็นที่ระลึกในงานเปิดโรงเรียนใหม่ทางโรงเรียนจึงจัดให้มีการแสดงละครเวทีเรื่อง “คุณหมอ

⁹ บุคคลผู้นี้เป็นเจ้าของเซโดที่มีรูปร่างภายหลังได้แลกกับเซโดของมิยะสวะวะ เค็นจิ และเป็นที่มาของรูบนเซโดในเรื่อง “กอนักเซโด” ที่ถูกหนูนางิได้เข้าไปเพื่อให้กอนช่วยรักษาอาการป่วย

พฤษยา” (Shokubutsuishi : 「植物医師」) และ “ค่ายขาดอาหาร” (Kigajinei : 「飢餓陣營」)

มิยะสวะวะ เค้นใจต้องการที่จะสลัดความเศร้าโศกที่มีต่อการจากไปของโทะมิทังไป ดังนั้นในเดือนกรกฎาคมของปีนั้น เขาจึงออกเดินทางท่องเที่ยวไปจนถึงเกาะสะซะลิน (Sakhalin) หรือในภาษาญี่ปุ่น เรียกว่าเกาะคะรุฟูโตะ (Karafuto : 樺太) ซึ่งเป็นเกาะที่อยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของรัสเซีย และรวมอยู่ในเขตการปกครองของญี่ปุ่นภาคเหนือในสมัยนั้น

ผลงานของมิยะสวะวะ เค้นใจช่วงอายุ 27 ปีมีหลายเรื่อง เดือนเมษายน เขามีงานเขียนลงใน “หนังสือพิมพ์อิวะเตะมะอะนิชิ” (Iwatemainichi Shimbun : 『岩手毎日新聞』) ได้แก่ เรื่อง “ยะมะนะมะชิ” (Yamanashi : 「やまなし」) และเรื่อง “ขนของหนูธรรมน้ำแข็ง” (Hyouganezumi no kegawa : 「氷河鼠の毛皮」) และในเดือนพฤษภาคมตีพิมพ์ใน “หนังสือพิมพ์อิวะเตะมะอะนิชิ” เช่นกัน เรื่อง “มีสัญญาณกับไร้สัญญาณ” (Shigunaru to shigunaresu : 「シグナルとシグナレス」) ในเดือนกรกฎาคม เขาเขียนเรื่อง “ทำนองเพลงมาร์ชก้อนหิน” (Kakurekikoushinkyoku : 「角礫行進曲」) ลงในนิตยสารชื่อ “เท็นเงียวมินโป” (Tengyouminpou : 『天業民報』) ซึ่งเป็นนิตยสารของกลุ่มโคะกุซุกะเออิ (Kokuchukai : 国柱会) และเขียน “เพลงไว้อาลัยอะโอะโมะริ” (Aomori banka : 「青森挽歌」) และ “เพลงไว้อาลัยอะโฮทซุกุ” (Ohootsuku banka : 「オホーツク挽歌」) เดือนสิงหาคม เขียน “เพลงมาร์ชรุ่งอรุณ” (Reimeikoushin : 「黎明行進」) และ “ใบไม้ของหอกสีเขียว” (Aoiyari no ha : 「青い槍の葉」) ในปีนั้นโรงพยาบาลอะนะมะกิ (Hanamaki Byouin : 花巻病院) เริ่มเปิดกิจการ เกิดแผ่นดินไหวในเขตคันโตซึ่งความเสียหายส่วนใหญ่อยู่ที่โตเกียว

เดือนเมษายน ปี 1924 มิยะสวะวะ เค้นใจเดินทางไปทัศนศึกษาที่ฮอกไกโดกับพวกนักเรียน และเป็นผู้สร้างสวนดอกไม้ที่โรงพยาบาลอะนะมะกิ (Hanamaki Byouin : 花巻病院) และบ่อน้ำร้อนอะนะมะกิ (Hanamaki Onsen : 花巻温泉)

เดือนสิงหาคม พวกนักเรียนขอให้มีการจัดแสดงละครเวทีเรื่อง “ค่ายขาดอาหาร” (Kigajinei : 「飢餓陣營」) “คุณหมอพฤษยา” (Shokubutsuishi : 「植物医師」) “ลานกว้างแห่งโพราโนะ” (Poraano no hiroba : 「ポラーノの広場」) และ “ค่ำคืนแห่งทุ่งเขาทะนะะ” (Taneyamagahara no yoru : 「種山ヶ原の夜」) ออกสู่สายตาของสาธารณชนทั่วไป

ในปีนี้มีมิยะสวะวะ เค้นใจยังคงผลิตผลงานออกมาเรื่อยๆ เดือนมีนาคม เขาเขียนผลงานเรื่อง “แสงอาทิตย์กับหญ้าที่เหี่ยวแห้ง” (Hizashi to karekusa : 「陽ざしと枯れ草」) ลงในนิตยสารชื่อ “ฮันโจ” (Hanjou : 『反情』) ฉบับที่ 2 ในเดือนเมษายน มิยะสวะวะ เค้นใจตีพิมพ์บทกวีแฟนตาซีเรื่อง “ฮะรุ โตะ ชูระ” (Haru to Shura : 『春と修羅』) ด้วยตนเองจำนวน 1,000 ฉบับ และตีพิมพ์รวมเล่มวรรณกรรมเรื่อง “กัศดาการบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten :

『注文の多い料理店』) ในเดือนธันวาคม เหตุการณ์สำคัญในปีนั้นคือเลนิน (Vladimir Ilyich Lenin, 1870 - 1924) นายกรัฐมนตรีของสหภาพโซเวียตถึงแก่กรรม

เดือนมกราคมปี 1925 มิยะซะวะเค็นจิในวัย 29 ปีออกเดินทางไปท่องเที่ยวชายฝั่งซังริกุ (Sanrikukaigan : 三陸海岸)¹⁰ และเดือนต่อมามีมิยะซะวะ เค็นจิได้รู้จักกับโมริ โซอิจิ (Mori Souichi : 森荘己池, 1907 - 1999) ผู้มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอโมริโอะกะ (Morioka Shi : 盛岡市) เขาจบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมต้นโมริโอะกะ (Moriokachuugakko : 盛岡中学校) โมริ โซอิจิเคยเรียนภาษารัสเซียที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศโตเกียว (Tokyogaikokugo Daigaku : 東京外国語大学) แต่ได้เลิกเรียนกลางคัน บุคคลผู้นี้ได้รับรางวัลนะโอะกิ (Naoki Prize : 直木賞)¹¹ ครั้งที่ 18 จากเรื่อง “ทุ่งภูเขา” (Yamabatake : 「山畠」) และ “เรือใบไฟ” (Sasabune : 「笹船」) โมริ โซอิจิสนิทสนมกับมิยะซะวะ เค็นจิมาก เขาเขียนบทความเกี่ยวกับ มิยะซะวะ เค็นจิและงานเขียนของมิยะซะวะ เค็นจิเป็นจำนวนมาก

ในเดือนมิถุนายน มิยะซะวะ เค็นจิลาออกจากโรงเรียน และตัดสินใจที่จะเป็นเกษตรกร ในเดือนต่อมามีมิยะซะวะ เค็นจิเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มของคุซะโนะ ฉินเปะอิ (Kusano Shinpei : 草野心平) ซึ่งเป็นบรรณาธิการของนิตยสารชื่อ “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) งานเขียนหลายเรื่องของมิยะซะวะ เค็นจิได้ตีพิมพ์ในนิตยสารนี้ เดือนต่อมามีมิยะซะวะ เค็นจิออกไปเก็บรวบรวมฟอสซิลของวอลนัทบริเวณชายฝั่งอังกฤษ (Igirisukaigan : 「イギリス海岸」)¹² กับค็อกเตอร์ สะซะซะกะแห่งมหาวิทยาลัยโทะโฮะกุ (Tohokudai Hayasaka Hakushi : 東北大早坂博士)

ในปีนี้มีมิยะซะวะ เค็นจิได้เขียนวรรณกรรมออกมาหลายเรื่อง ในเดือนกรกฎาคม เขาเขียนบทกวีชื่อ “นก” (Tori : 「鳥」) และ “คะโรจูกิน” (Karoujokin : 「過勞呪禁」) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “เส็นกิกูกิน” (Zenkijokin : 「善鬼呪禁」) ลงในนิตยสารชื่อ “คะโอะ” (Kao : 『貌』) ซึ่งเจอกับโมริ โซอิจิ (Mori Souichi : 森荘己池, 1907 - 1999) ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการฉบับแรก และในเดือนสิงหาคม เขาเขียนบทกวีชื่อ “คะโกะโจเอิน” (Kakojouen : 「過去情炎」) ในนิตยสารชื่อ “คะโอะ” (Kao : 『貌』) ฉบับที่ 2

¹⁰ ชายฝั่งซังริกุ เป็นแถบชายฝั่งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่นด้านฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก มีความยาวทั้งหมด 600 กิโลเมตรนับตั้งแต่สะชิโนะเฮะ (Hachinohe : 八戸) ของจังหวัดอะโอะโมริไปจนถึงคาบสมุทรโอะมิกะ (Oshikahantou : 牡鹿半島) ของจังหวัดมิยะจิ

¹¹ รางวัลนะโอะกิ ตั้งขึ้นในปี 1935 เพื่อเป็นที่ระลึกแก่นักประพันธ์ชาวญี่ปุ่นชื่อนะโอะกิ ซังจูโงะ (Naoki Sanjuugo : 直木三五賞) ทั้งนี้เพื่อให้เห็นคุณค่าของงานวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปีนั้นๆ ที่เขียนโดยนักเขียนอายุน้อย โดยจัดให้มีขึ้นปีละ 2 ครั้ง

¹² ชายฝั่งอังกฤษ เป็นชื่อสถานที่แห่งหนึ่งที่มีหินชั้นภูเขาไฟและฟอสซิลจากสมัยเมื่อ 65 ล้านปีก่อน อยู่ในอำเภอสะนะมะกิ จังหวัดอิวะเตะ

เดือนกันยายน มิยะสะวะ เค็นจิมีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่อง เขาเขียนเรื่องสั้น “คำสั่ง” (Meirei : 「命令」) และ “เงาของเขตเวลาในอนาคต” (Miraiken no kage : 「未来圈の影」) ลงในนิตยสารชื่อ “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 4 และบทกวีเรื่อง “โฮโซ (เกินโซ)” (Housou (Genchou)) : 「疱瘡 (幻聴)」) และ “รถไฟวอลทซ์ขบวนที่ซีแซด” (Warutsu dai CZ retsha : 「ワルツ第CZ号列車」) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “ฤดูใบไม้ผลิ” (Haru : 「春」) ลงในนิตยสารชื่อ “คะโอะ” (Kao : 『貌』) ฉบับที่ 3

เดือนตุลาคม เขามีผลงานเขียนบทกวีชื่อ “การพักผ่อน” (Kyuusoku : 「休息」) และ “ที่คินเนินเขา” (Kyuuryouchi : 「丘陵地」) ลงในนิตยสารชื่อ “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 5 และเดือนธันวาคม เขียนบทกวีชื่อ “ฤดูหนาว” (Fuyu (Genchou) : 「冬 (幻聴)」) ลงในนิตยสารชื่อ “เคียวมุชิโซเกินกิวก” (Kiyomushisoukenkyuu : 『虚無思想研究』) ของบรรณาธิการเซกิเนะ คิตะโร (Sekine Kitarou : 関根喜太郎) ในปีนั้นสถานีวิทยุญี่ปุ่นชื่อ JOCK เริ่มออกอากาศเป็นครั้งแรก ซึ่งต่อมาก็คือสถานีวิทยุและโทรทัศน์ NHK ของญี่ปุ่น

5. ช่วงก่อตั้งสมาคมระซุชิจิน (Rasuchijin Kyokai : 羅須地人協会)

ปี 1926 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นสมัยโชวะ มิยะสะวะ เค็นจิมีอายุ 30 ปี มิยะสะวะ เค็นจิซึ่งเป็นอาจารย์อยู่ที่โรงเรียนเกษตรกรรมสะนะมะกิได้มีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากมาย เนื่องในโอกาสที่โรงเรียนเกษตรกรรมสะนะมะกิได้กลายเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดและเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนเกษตรกรรมสะนะมะกิประจำจังหวัดอิวะเตะ (Iwatekenritsuhanamakinougakko : 岩手県立花巻農学校) เพื่อเป็นการฉลองการเปิดโรงเรียนขึ้นใหม่ในช่วงวันที่ 15 มกราคม ถึงวันที่ 27 มีนาคม จึงจัดให้มีการอภิปรายในโรงเรียนเกี่ยวกับศิลปะในการทำการเกษตรของเกษตรกรในครั้งนั้นมีผู้เข้าฟังการบรรยาย 350 คน นอกจากนี้ในเดือนมีนาคมทางโรงเรียนได้จัดให้มีบันทึกการแสดงคอนเสิร์ตในเทศกาลงานครบรอบ 100 ปีของบีโธเฟิน (Ludwig van Beethoven, 1770 - 1827) นักประพันธ์ดนตรีและนักเปียโนชาวเยอรมัน สำหรับนักเรียนโรงเรียนโคะกุมินโกโต (Kokuminkoutou : 国民高等学校) หลังจากสิ้นสุดกิจกรรมของโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาแล้ว มิยะสะวะ เค็นจิจึงขอลาออกจากโรงเรียนแห่งนี้

ในเดือนเมษายนหลังจากลาออกจากโรงเรียนเกษตรกรรมสะนะมะกิประจำจังหวัดอิวะเตะแล้ว มิยะสะวะ เค็นจิเริ่มการใช้ชีวิตอยู่คนเดียวและทำอาหารด้วยตนเองที่บ้านหลังที่สองของเขา ชื่อบ้านมิโมะเนะโกะสะกุระ (Shimonekozakura : 下根子桜) ที่เมืองสะนะมะกิ (Hanamaki Machi : 花巻町)¹³ และสอนเกี่ยวกับการเพาะปลูกข้าวให้แก่เกษตรกรในช่วงฤดูร้อน จนกระทั่ง

¹³ ปัจจุบันกลายเป็นเมืองซะกุระ (Sakura Machi : 桜町) อำเภอสะนะมะกิ

ก่อตั้งสมาคมระซุชิจิน (Rasuchijin Kyokai : 羅須地人協會) ขึ้นในเดือนสิงหาคมเพื่อเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยจัดให้มีการบรรยายในชั้นเรียนเพื่อสอนความรู้ทางเกษตรกรรมและแผนการผลิตปุ๋ย เขาสอนการเพาะปลูกข้าวและวิธีการขั้นต้นในการทำเกษตรของเกษตรกรให้แก่เกษตรกรวัยหนุ่มและเกษตรกรที่มีความสนใจอย่างมากเกี่ยวกับการวิจัยทางด้านเกษตรกรรม อีกทั้งยังก่อตั้งสถานที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนผลิตปุ๋ยให้แก่หมู่บ้านเกษตรกรที่อยู่บริเวณใกล้เคียง และได้เดินทางไปให้คำปรึกษาตามความเหมาะสม ช่วงปลายปีในเดือนธันวาคม มิยะสะวะ เดินทางเข้าโตเกียวเพื่อฝึกเชลโล ออร์แกน พิณพิศุดและภาษาเอสเปรันโตอย่างคร่ำเคร่ง

งานเขียนในปีนี้ของมิยะสะวะ เก็นจิส่วนใหญ่ตีพิมพ์ในนิตยสารรายเดือน ในเดือนมกราคม เขาเขียนวรรณกรรมเรื่อง “ออสเบลกับช้าง” (Otsuberu to zoo : 「オツベルと象」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “เกะทซุโย” (Getsuyoo : 『月曜』) ฉบับแรกของบรรณาธิการชื่อโอะซะตะคะเมะโนะซุเกะ (Ogata Kamenosuke : 尾形亀之助, 1900 - 1942) วรรณกรรมเรื่อง “ฤดูใบไม้ร่วงกับหนี้สิน” (Aki to fusai : 「秋と負債」) และ “โอบะเกะจินบัง” (Shoubekiginban : 「昇票銀盤」) ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 6 ส่วนผลงานที่เป็นบทกวีคือ “เมฆ (เก็นโซ)” (Kumo (Genchou) : 「雲 (幻聴)」) และ “โคะโคะกุโคะ ฟุโด” (Kodoku to fuuto : 「孤独と風童」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “คะโอะ” (Kao : 『貌』) ฉบับที่ 4

เดือนกุมภาพันธ์ มิยะสะวะ เก็นจิได้เขียนวรรณกรรมเรื่อง “สะชิกิโดจิโนะฮะนะชิ” (Zashikidouji no hanashi : 「ざしき童子のはなし」) ในนิตยสาร “เกะทซุโย” (Getsuyoo : 『月曜』) ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ และเรื่อง “ชิโชซัง” (Shichoosan : 「詩朝食」) ลงในนิตยสาร “เคียวมุชิโซเก็นกิว” (Kyomushisoukenkyuu : 『虚無思想研究』) ฉบับที่ 2 ในเดือนต่อมาเขาเขียนเรื่อง “สำนักงานแมว” (Neko no jimusho : 「猫の事務所」) ลงในนิตยสาร “เกะทซุโย” (Getsuyoo : 『月曜』) ฉบับที่ 3

เดือนมิถุนายน เขียนเรื่อง “โครงร่างการนำเข้าสู่ศิลปะของเกษตรกร” (Noumingejitsugairon youkou : 「農民芸術概論要綱」) เดือนกรกฎาคม เขาเขียนบทกวีเรื่อง “ฤดูใบไม้ผลิ (ผลงานหมายเลขที่ 90)” (Sakuhin dai kyuujuu ban : 「春 (作品第90番)」) ในนิตยสาร “คะโอะ” (Kao : 『貌』) ฉบับเดือนกรกฎาคม และในเดือนสิงหาคม เขาเขียนบทกวีชื่อ “สายลมกับความไม่ลงรอย” (Kaze to hankan : 「風と反感」) และ “แจ๊ส เรื่องเล่าของฤดูร้อน” (“Jasu” natsu no hanashi desu : 「『ジャズ』夏のはなしです」) ลงในนิตยสาร “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 7

ในเดือนตุลาคม บทกวีชื่อ “รถไฟวอลทซ์ขบวนที่ซีแซด” (Warutsu dai CZ retsha : 「ワルツ第CZ号列車」) ของมิยะสะวะ เก็นจิได้ลงในนิตยสาร “โคระระ” (Dora :

『銅鑼』) ฉบับที่ 8 และในเดือนมกราคม ปี 1927 มิยะซะวะ เค็นจิจัดชั้นเรียนบรรยายวิชาเกี่ยวกับการศึกษาคินและปุ๋ยที่สมาคมระซุชิจิน (Rasuchijin Kyoukai : 羅須地人協會) มิยะซะวะ เค็นจิถูกตำรวจสอบสวนเรื่องการให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรของอะนะมะกิ สาขาย่อยเมืองฮิเอะวะ (Hiewa : 稗和)

ต่อมาในเดือนเมษายน มิยะซะวะ เค็นจิเริ่มให้ความสำคัญกับการสอนการวางแผนการผลิตปุ๋ยและการเพาะปลูกข้าว ด้วยการเขียนเอกสารเรื่องการวางแผนการผลิตปุ๋ยมากกว่า 2,000 แผ่น ในช่วงฤดูร้อนของปีนั้น สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งและไม่สามารถคาดเดาสภาพอากาศได้ มิยะซะวะ เค็นจิจึงต้องเดินทางไปๆ มาๆ หลายหมู่บ้านเพื่อให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร

ในปีนี้มีมิยะซะวะ เค็นจิผลิตงานเขียนออกมาหลายชิ้น กล่าวคือ เดือนมกราคม เขาเขียนบทกวีชื่อ “ริกุชูโกะงุชะมินะอะโนะสุ” (Rikuchuukogusashinaenzo : 「陸中国挿秧之図」) ลงในนิตยสาร “มุนะอิซึกะ” (Mumeisakka : 『無名作家』) ซึ่งมีทะกะซะมิ กะอิเง็นจิ (Takahashi Gaigenji : 高橋涯幻二) แห่งเมืองอะนะมิกิเป็นบรรณาธิการ เดือนกันยายน เขาเขียนบทกวีชื่อ “อิสะโตบุโนะเฮียวมุ” (Ihatobu no hyoumu : 「イーハトーブの氷霧」) ลงในนิตยสาร “โคะระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 12

ในเดือนธันวาคม มิยะซะวะ เค็นจิเขียนงานบทกวีชื่อ “กิงงะเตะทังชูโดโนะอิซิงะทังชู” (Gingatsudou no ichigatsu : 「銀河鉄道の一月」) ภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “อิวะเตะเกะอิเบ็นเตะทังชูโด” (Iwatekeibentetsudou : 「岩手軽便鉄道」) และบทกวีชื่อ “ทะอิเมะอิมิโจกุ” (Taimeishijouku : 「奏鳴四一九」) ลงในวารสารกิจกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโมะริโอะกะฉบับรวมเล่มปี 1927 ในปีนั้นเป็นปีที่อะกุตะงะวะ ริวโนะชูเกะ (Akutagawa Ryuunosuke : 芥川龍之介) นักเขียนชื่อดังของญี่ปุ่นซึ่งมีชีวิตรอยู่ในช่วงปี 1892 - 1927 ฆ่าตัวตายด้วยวัย 35 ปี

ในเดือนมกราคม ปี 1928 มิยะซะวะ เค็นจิรวบรวมเงินทุนเพื่อซื้อเครื่องอัดลำเนาด้วยกระดาษไขทั้งชุด โดยนำเงินของตัวเองไปรวมกับเงินจำนวน 20 เยนจากกลุ่มเกษตรกรของอะนะมะกิ สาขาย่อยเมืองฮิเอะวะ (Hiewa : 稗和) ในเดือนมีนาคม มิยะซะวะ เค็นจิจัดให้มีสถานที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปุ๋ยและรับให้คำปรึกษาในพื้นที่ชูกะโนะเนะ (Tsuka no ne : 塚の根) เมืองอิชิโตะริดะนิ (Ishitoridani : 石鳥谷) เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ต่อมาในเดือนมิถุนายน มิยะซะวะ เค็นจิเดินทางไปเยี่ยมเพื่อนสนิทอีกคนหนึ่งที่อยู่เกาะอิสุโอมิมะ (Izuooshima : 伊豆大島)¹⁴ ชื่อนิโตะ นะนะโอะ (Itou Nanao : 伊藤七雄) และน้องสาวของเขาชื่อชิเอะ นะนะโอะ

¹⁴ เกาะอิสุโอมิมะ เป็นเกาะที่มีภูเขาไฟ (Volcanic Island) เป็นหนึ่งในหมู่เกาะอิสุ (Izu shodou : 伊豆諸島) อยู่ในเขตการปกครองของโตเกียว

(Chie Nanao : 千エ七雄) การไปเกาะอิสูโอดิมะครั้งนี้มิยะสะวะ เก็นจิเขียนเรื่อง “มิยะระ” (Mihara : 「三原」) ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ในระหว่างการเดินทาง

ในฤดูร้อนปีนี้ การเพาะปลูกได้ผลไม่สมบูรณ์เนื่องจากเกิดโรคระบาดในนาข้าว ทำให้ มิยะสะวะ เก็นจิให้ความสำคัญต่อการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชจนกระทั่งล้มป่วย ดังนั้นในเดือน สิงหาคม มิยะสะวะ เก็นจิต้องนอนป่วยอยู่บนที่นอนตลอดเวลาเป็นระยะเวลา 40 วันที่บ้านเกิดของตน และในเดือนธันวาคมก็ป่วยเป็นโรคปอดอักเสบแบบเฉียบพลัน

ในปีนี้ มิยะสะวะ เก็นจิได้เขียนบทกวีชื่อ “เฮียวชิมัทซึโนะโจดัน” (Hyoushitsu no joudan : 「氷質のジョウ談」) ในเดือนกุมภาพันธ์ตีพิมพ์ในนิตยสาร “โคระระ” (Dora : 『銅鑼』) ฉบับที่ 12 และในเดือนมีนาคม เขาเขียนหาบทกวีชื่อ “อินะซะกุชิมิวะ” (Inasakushinwa : 「稲作神話」) ซึ่งต้นฉบับยังไม่เสร็จสมบูรณ์แต่ได้ตีพิมพ์ไปก่อนแล้วในนิตยสาร “เซะอิโด” (Seitou : 『聖燈』) ของบรรณาธิการอุเมะโนะ เก็นโซ (Umeno Kensou : 梅野健造) และเดือนมิถุนายน เขาเขียนบทกวีชื่อ “โตเกียว” (Tokyo : 「東京」) และส่วนที่ 3 ของ “มิยะระมิบุ” (Miharamibu : 「三原三部」) ในปีนั้นญี่ปุ่นมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้ง 1

6. ช่วงบั้นปลายชีวิต

ช่วงบั้นปลายของชีวิตนี้เป็นช่วงที่มิยะสะวะ เก็นจิทำงานอยู่ในโรงงาน โม่หินโทโฮะกุ (Touhokusaisaikoujou : 東北砕石工場) และในขณะที่เดียวกันต้องต่อสู้กับโรคปอดอักเสบอย่างรุนแรงที่เป็นอยู่ก่อนที่จะเสียชีวิตลง

ในปี 1929 มิยะสะวะ เก็นจิมียายุได้ 33 ปีเขาล้มป่วยใช้ชีวิตอยู่บนที่นอน ในฤดูใบไม้ผลิ ชูสุกิ โทโต (Suzuki Touzou : 鈴木東蔵) จากโรงโม่หินมาเยี่ยมมิยะสะวะ เก็นจิซึ่งป่วยอยู่ในขณะที่นอนป่วยอยู่นั้นมิยะสะวะ เก็นจินำบทกวีมาเขียนเป็นร้อยแก้วโดยนำต้นฉบับเดิมมาเขียนปรับปรุงใหม่ เนื่องจากต้องนอนป่วยอยู่ตลอดเวลาทำให้ปีนี้มิยะสะวะ เก็นจิไม่ค่อยมีผลงานเขียนลงนิตยสาร ผลงานที่ออกในปีนี้มีเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ ในเดือนพฤศจิกายนเรื่อง “คูเมียวโตะโอมิ” (Kuomyou to shoui : 「空明と傷痕」) “เอ็นโซะกุเกียวกะ” (Ensokukyoka : 「遠足許可」) “โมะริ” (Mori : 「森」) “จูเกียว” (Juukyo : 「住居」) ลงในนิตยสาร “บุงะเออิบุรันนิงงุ” (Bungeipuranningu : 『文芸プランニング』) โดยมีคิซะมุระ เก็นจิโร (Kitamura Kenjiro : 北村謙次郎) เป็นบรรณาธิการ ในปีนั้นมีเหตุการณ์สำคัญคือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Sekaikyokou : 世界恐慌)¹⁵

¹⁵ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Great Depression) เป็นเหตุการณ์เศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ที่เกิดในอเมริกาเหนือและยุโรป ในปี ค.ศ. 1929 หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 และทำให้เกิดความสูญเสียชีวิต

เดือนกุมภาพันธ์ปี 1930 มิยะสวะวะ เค็นจิค่อยๆ ฟื้นตัวจากอาการป่วย ในเดือนกันยายน มิยะสวะวะ เค็นจิได้ไปเยี่ยมโรงงานโม่หินโทโฮะกุ (Touhokusaisaikikoujou : 東北砕石工場) เป็นครั้งแรก และในเดือนกุมภาพันธ์ของปีต่อมา มิยะสวะวะ เค็นจิทำงานชั่วคราวเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ โรงงานโม่หินโทโฮะกุ (Touhokusaisaikikoujou : 東北砕石工場) และให้ความสำคัญกับการขาย ปูนขาว

วันที่ 3 เดือนพฤศจิกายน ปีนั้น มิยะสวะวะ เค็นจิเขียนบทกวีชื่อ “ไม่ยอมแพ้กระแสฝน” (Amenimomakezu : 「雨ニモマケズ」) ลงในสมุดบันทึกของตนเอง

ผลงานของมิยะสวะวะ เค็นจิที่ตีพิมพ์ในนิตยสารปีนี้มีเพียงเล็กน้อย ในเดือนกรกฎาคม เขาเขียนเรื่อง “แม่ทัพเหนือกับหมอสามพี่น้อง” (Kitamoriijshougun to sanninkyoudai no ishi : 「北守将軍と三人兄弟の医師」) ในนิตยสาร “วรรณกรรมเด็ก” (Jidoubungaku : 『児童文学』) ซึ่งมีชะโด คะสุเอะอิ (Satou Kazuei : 佐藤一英) เป็นบรรณาธิการ ในปีนั้นเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองขึ้นในแมนจูซึ่งเกี่ยวข้องกับญี่ปุ่น และผลผลิตทางการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่นได้รับความเสียหายเนื่องจากอากาศหนาวเย็น

ปี 1932 มิยะสวะวะ เค็นจิ ซึ่งมีอายุได้ 36 ปีต้องนอนป่วยอยู่บนที่นอนตลอดเวลา แต่ก็ยังคงวางแผนอย่างละเอียดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเรื่องแผนการผลิตปูนและโรงงานโม่หินโทโฮะกุ (Touhokusaisaikikoujou : 東北砕石工場) มิยะสวะวะ เค็นจิซึ่งกำลังป่วยอยู่รับประทานแต่อาหาร มังสวิรัติอย่างต่อเนื่องทำให้ร่างกายอ่อนแอลงเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตาม มิยะสวะวะ เค็นจิ ก็ยังมีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่อง ในเดือนมีนาคม เขามีผลงานวรรณกรรมเรื่อง “กุซุโกบุโคะริโนะเค็งกิ” (Gusukoubudori no denki : 「グスコブドリ」の伝記) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “วรรณกรรมเด็ก” (Jidoubungaku : 『児童文学』) และในเดือนเมษายน มีผลงานเรื่อง “โซฮุนโคะกุสะกุ” (Soushundokuhaku : 「早春独白」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “รวมบทกวีอิสระ” (Iwateshishuu : 『岩手詩集』) โดยมีโบะกิโก (Bokikou : 母木光) เป็นบรรณาธิการ ในเดือนสิงหาคมเขาเขียนบทกวีชื่อ “มินกังงุสุริ” (Minkangusuri : 「民間薬」) และ “การเลือกตั้ง” (Senkyo : 「選挙」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “อิสระโอะเซะเออิ” (Iwatejosei : 『岩手女性』) ฉบับแรกซึ่งมีทะตะ ยะซุโกะ (Tada Yasuko : 多田保子) เป็นบรรณาธิการ และในเดือนพฤศจิกายน เขาเขียนบทกวีชื่อ “ซะอิจิทซุ” (Saijitsu : 「祭日」) “แม่” (Haha : 「母」) “โอะเซ็นโกฌุ” (Hosenkoushu : 「保線工手」) ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร “อิสระโอะเซะเออิ” (Iwatejosei : 『岩手女性』) ฉบับที่ 4 และ “เกียะกุ โอะ โทะเมะรุ” (Kyaku o tomeru : 「客を停める」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “ฉินจินจิดะอิ” (Shijinjidai : 『詩人時代』) ของบรรณาธิการ โยะมิโนะ โนบุโอะ (Yoshino Nobuo : 吉野信夫) เหตุการณ์สำคัญในปีนั้นคือ ได้มีการก่อตั้งอาณาจักรแมนจูเรียขึ้นระหว่างปี 1932 โดยราชวงศ์ชิงซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก

จักรพรรดิญี่ปุ่น รัฐบาลของแมนจูเรียได้ถูกล้มล้างไปหลังจากญี่ปุ่นพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี 1945

ในเดือนมกราคม ปี 1933 มิยะสวะ เค็นจิอนป่วยอยู่บนที่นอนตลอดเวลา เขาลุกขึ้นเดินได้บ้างเล็กน้อย ถึงกระนั้นก็ตามมิยะสวะ เค็นจียังคงให้คำปรึกษาเรื่องนิตยสารกึ่งรายสัปดาห์ ต่อเนื่อง ในเดือนมิถุนายน มิยะสวะ เค็นจิเริ่มเตรียมบทกวีไว้เป็นภาษาพูดและนำมาเขียนใหม่ให้ไพเราะเป็นภาษาวรรณศิลป์

ในวันที่ 19 เดือนกันยายน อาการป่วยของมิยะสวะ เค็นจิทรุดหนักอย่างกะทันหัน แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคปอดอักเสบเฉียบพลัน แม้จะป่วยหนักขนาดนี้แต่มิยะสวะ เค็นจียังคงรับให้คำปรึกษาเรื่องนิตยสารกับผู้ที่มาเยี่ยมจนกระทั่งเหนื่อยล้าเป็นอย่างมาก และในที่สุดวันที่ 21 เดือนกันยายน มิยะสวะ เค็นจิถึงแก่กรรมด้วยวัยเพียง 37 ปี ข่าวการเสียชีวิตของมิยะสวะ เค็นจิตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์อิวะเตะนิปปโป (Iwatenippou : 『岩手日報』) ฉบับตอนเย็นของวันที่ 23 เดือนกันยายน ปี 1933

ผลงานของมิยะสวะ เค็นจิในปีสุดท้ายของชีวิต ได้แก่ บทกวีชื่อ “ฮันอินชิเซ็นเตอิ” (Haninchisentei : 「半蔭地選定」) ซึ่งเขียนในเดือนกุมภาพันธ์ ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร “ฉินฉิรอน” (Shinshiron : 『新詩論』) โดยมีโยะมิคะ คะสุโฮะ (Yoshida Kazuho : 吉田一穂) เป็นบรรณาธิการ

เดือนมีนาคม มิยะสวะ เค็นจิเขียนบทกวีเรื่อง “ชิเอะโนะอะอิโซ” (Shienoizou : 「詩への愛憎」) ตีพิมพ์ในนิตยสารชื่อ “ฉิจินจิดะอิ” (Shijinjidai : 『詩人時代』)

วรรณกรรมเรื่อง “แม่ทัพเหนือกับหมอสามพี่น้อง” (Kitamorijougun to sanninkyoudai no ishi : 「北守将軍と三人兄弟の医師」) ได้รับการบันทึกไว้ในส่วนแรกของหนังสือ “แก่นคะอิโควะเมชะกุเซ็น” (Gendaidouwameisakusen : 『現代童話名作選』) ของบริษัทbungkeiwadomein (Bunkyoushoin : 文教書院) และในส่วนท้ายของหนังสือเล่มเดียวกันนี้ได้ตีพิมพ์วรรณกรรมเรื่อง “กุซุโกบุโคะริโนะเค็งกิ” (Gusukoubudori no denki : 「グスコブドリの伝記」) ไว้ และวรรณกรรมเรื่อง “อะทซุนิทซุอิเตะโนะโควะเตะกิโกสุ” (Atsu ni tsuitenodouwatekikouzu : 「朝に就いての童話的構図」) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “มดกับเห็ด” (Ari to kinoko : 「ありときのこ」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “เท็นซะอินิน” (Tensainin : 『天才人』) โดยมีมะทซุคะ ยูกิโอะ (Matsuda Yukio : 松田幸夫) เป็นบรรณาธิการ

ในเดือนเมษายน เขามีผลงานเป็นบทกวีชื่อ “อิกะซุระเออิ” (Ikasurarei : 「移化する雲」) ลงในนิตยสาร “นิฮอนชิดัน” (Nihonshidan : 『日本詩壇』) โดยมีโยะมิคะ โนะริระโกะ (Yoshida Norireko : 吉田則比古) เป็นบรรณาธิการ และเรื่อง “ซานเม็ง” (Kougai : 「郊外」) บทกวีชื่อ “เค็นโด” (Kendou : 「県道」) ตีพิมพ์ในนิตยสาร “รวมบทกวีญี่ปุ่นสมัยใหม่” (Gendainihonshishuu : 『現代日本詩集』) ฉบับปี 1933

ในเดือนมิถุนายน มิยะซะวะ เก็นจิเขียนบทไว้อาลัยไว้ในหนังสือรวมต้นฉบับหลังการเสียชีวิตของอิชิกะวะ เก็นซุเกะ (Ishikawa Zensuke : 石川善助, 1901 - 1932) กวีชาวเมืองเซ็นคะอิ ในเดือนนี้มิยะซะวะ เก็นจิเขียนบทกวีชื่อ “คะโซสุกังมิชิเงะทซุ” (Kachouzukanshichigatsu : 「花鳥図鑑七月」) ลงในนิตยสาร “อิวะเตะโจเซอิ” (Iwatejosei : 『岩手女性』) ฉบับที่ 7

ในเดือนกรกฎาคม เขียนบทกวีชื่อ “โซระอิ (พะมิรุ) เซ็นเซอิโนะซัมโปะ” (Sourei (Pamiiru) sensei no sanpo : 「葱嶺 (パミール) 先生の散歩」) ลงในนิตยสารชื่อ “ฉิจินจิดะอิ” (Shijinjidai : 『詩人時代』)

ในปีเดือนสิงหาคม มิยะซะวะ เก็นจิได้แก้ไขบทกวี “bungo 50 เรื่อง” (Bungoshikou Gojupen : 「文語詩稿 五十篇」) และ “bungo 100 เรื่อง” (Bungoshikou Hyakupen : 「文語詩稿 百篇」) จนเสร็จสิ้นก่อนที่จะถึงแก่กรรมในเดือนต่อมา

ในปีนั้นผลผลิตทางเกษตรกรรมในจังหวัดอิวะเตะได้ผลดี แต่ได้เกิดแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่ซุนะมิแถบซังริกุ (Sanriku : 三陸) ญี่ปุ่นถอนตัวออกจากสหประชาชาติ สหรัฐอเมริกามีการจัดการระบบการปกครองใหม่ภายในประเทศ